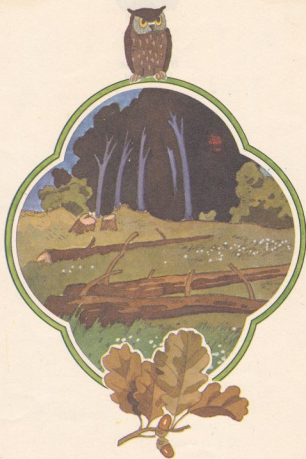

Călin Gruia

NUIELUȘA DE ALUÎN

EDITURA ION CREANGĂ

Copertă și ilustrații de Kalab Francisc

Călin Gruia

NUIELUȘA DE ALUÎN

Editura Ion Creangă
București, 1987

A fost odată o femeie sărmană care avea doi copii: un băiat și o fată. Pe fată o chema Sprinteoaara, iar pe băiat Mugurel. Într-o zi, Sprinteoaara porni cu Mugurel prin pădure să culeagă ciuperci. Soarele trecuse de amiază și coșurile lor rămăseseră tot goale. Și cum mergeau ei și se afundau printre copaci, numai iată că zăriră o ciupercă mare și frumoasă. Se aplecară să o rupă dar ciuperca se făcu nevăzută. Se uitară mirați în jur și o văzură ceva mai departe. «Ce să fie oare, spuse Sprinteoaara, parcă ar avea picioare.» Cînd se uită mai bine, fata văzu că arborii erau strimbi, fără frunze, că semănau cu niște făpturi vii, care-și mișcau cren-gile ca niște degete răsucite. Sprinteoaara se sperie. Voi să-l strige pe Mugurel dar nu avu putere. Mugurel tocmai atunci prinsese în mîini ciuperca și trăgea de ea s-o scoată din pămînt. Ciuperca se rupse și din ea izbucni un fum galben. Fumul învălui într-o clipă locul acela, apoi se ridică deasupra pădurii și se mistui în zare. Odată cu norul de fum pieriră copacii cu chipuri ciudate, pieri Mugurel. Sprinteoaara o rupse la fugă strigînd după ajutor. Nu-i răspundea însă nimeni. Cărările îi erau necunoscute. Se rătăci. Și tot umblind ea și strigînd, în toate părțile, se pomeni într-o rariște, în fața unui alun, care se legăna. Nu adia nici un vînt și totuși alunul se legăna de parcă cineva îl scutura de tulpină.

— Ce ai alunule? întrebă Sprinteoaara.

— Nu te mira că mă legăn cînd nu bate vîntul și-mi îngălbenește frunza în toiul verii. La rădăcina mea e un vierme năpraznic.

— Un vierme? făcu Sprinteoaara.

Și fata începu să sape cu un băț. Pămîntul era tare, rădăcinile adînci, dar ea nu se lăsă pînă nu găsi viermele și-l strivi pe loc. Acoperi, apoi, rădăcinile cu pămînt și fiind în vale un izvor aduse, de cîteva ori, apă în pumni. Și iată, alunul își lepădă pe dată haina galbenă, înmuguri, dădu frunze noi și înflori.

— Mulțumesc, fată bună, că m-ai scăpat de vrăjmaș. Și aplecîndu-și un ram înflorit, alunul adăugă: «Rupe de aici o nuielușă. Cu atîta te pot răsplăti. Cu această nuielușă dacă vei atinge copaci uscați, pe dată vor înflori și vor lega rod. Dacă vei atinge crenguțe uscate ele vor înverzi și vor da rădăcini. Dacă vei atinge crenguțe verzi, ele sub ochii tăi se vor face copaci».

Sprinteoaara luă nuielușa de alun și o băgă în sîn. Peste pădure se lăsă noaptea. Vîntul mișca frunzele copacilor și Sprinteoarei i se părea că aude glasul lui Mugurel. După multă vreme ajunse într-o poiană și se așeză să se odihnească, și cum sta pe gînduri numai ce aude un fluierat. Un balaur mare, verde, se tîra prin iarbă îndreptîndu-se către un copac înalt în care se zărea un cuib neobișnuit. Văzînd-o pe Sprinteoaara,

balaurul se aruncă asupra ei. Fata se dădu îndărăt. Scoase nuielușa de alun și atinse un rug uscat de mure, și pe dată, în calea balaurului, răsări o tufă mare de mure care, încolăcindu-se, îl prinse ca într-o țesătură încilcită. Balaurul începu să se zvircolească, dar cu cât se zbătea cu atât răsăreau, în jurul lui, mai mulți rugi și-l legau din toate părțile. Până la urmă balaurul pieri înăbușit. Bucuroasă, Sprinteoaara voi să pornească mai departe, dar auzi un glas din copac: «Hei, ascunde-te, fată vitează, vine pasărea cu penele de argint și ar putea să te înghită». Cât ai clipi, pasărea cu penele de argint coborî, deschise ciocul, înghiți fata, apoi se ridică la puii ei. Puii începură să strige cu toții într-un glas: «Dă-i drumul mamă, ne-a scăpat de balaurul cel verde care venea să ne mănince, dă-i drumul din gușă!» Sprinteoaarei nu-i veni să creadă că a scăpat, atât de repede, din gușa întunecoasă a pasărei și tremura de groază. «Cum să-ți mulțumesc că mi-ai scăpat puișorii de dușman? întrebă pasărea cu penele de argint.» «Să-mi spui unde l-aș putea găsi pe frățiorul meu.» «Nu știu, dar într-o clipă voi înconjura lumea să aflu.»

Și, cât ai bate din palme, pasărea cu pene de argint zbură. Și cât ai fuma o lulea, pasărea cu pene de argint se și întoarce: «Ca să ajungi pînă la fratele tău îți trebuiesc opinci de fier și îndrăzneală de voinic. Fratele tău e la Zina Hapsînă, stăpina Muntelui Negru. Muntele îi păzit

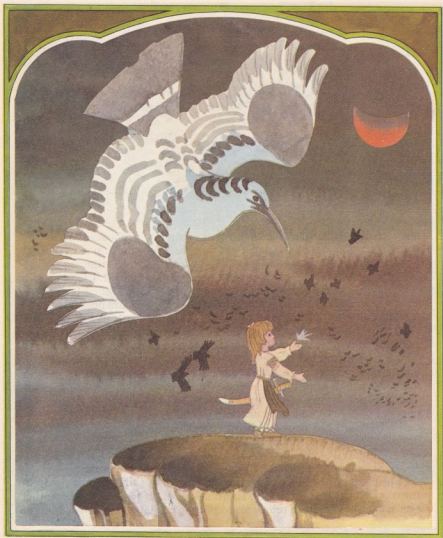
de o lupoaică cu dinții de oțel și cu ochii neadormiți. Așa mi-a spus sora mea, pasărea cu penele de aur. Ține fulgul acesta și cînd vei fi la greu să-l pui în podul palmei. Acum coboară și pornește-te înspre miazănoapte. Fii însă cu băgare de seamă, Hapsîna e vicleană și nu poate fi doborîtă decît cu sabia Uriășului Faur. Sprinteoara ar fi dorit să mai întrebe ceva, dar pasărea își luase zborul. Și a mers Sprinteoara, și a mers și iată că într-o dimineață se trezi în calea ei cu un munte gol, pleșuv. Fata se așează pe o piatră să se odihnească. Dar nu-i tihni somnul că pe dată auzi o larmă mare. Cînd se uită mai bine, văzu într-o vale un om nespus de ciudat. Avea spinarea cît două porți, puse alătura, brațele groase cît copacii, și care, cu un fel de ghioagă lovea stîncile și munții și se văicărea. «Dacă ar fi cineva să-mi scoată blestemata de viespe din ochi i-aș dărui orice. Viespea îmi mănîncă vederea.» «Îți scot eu viespea din ochi, numai astîmpără-te.» Fata se apropie de Uriăș, dar abia îi putu ajunge pînă la gleznă. Se urcă pe o stîncă dar abia îi putu ajunge pînă la brîu. În cele din urmă se sui într-un brad înalt și-i ajunse la frunte. Cu virful broboadei îi scoase viespea din ochi. «Mulțumesc, spuse Uriășul. Cu ce te pot oare dărui? Eu sînt Meșterul Faur. Uriășul din Munții Pleșuvi.»

Fata îi povesti întîmplarea cu frățiorul ei, omul ascultă, își luă apoi, de jos, ghioaga și lovi în munte. Pe dată se deschise o poartă și intrară

într-o fierărie. Acolo, Uriașul rupse o așchie din sabia sa, o trecu de câteva ori printre degete, ca pe o bucată de ceară, și-i făcu fetei o sabie. Apoi luă o altă bucată de fier, o frământă în pumni ca pe un aluat, și-i făcu Sprinteoarei șapte perechi de opinci. Și rupînd din ghioaga lui de oțel o bucată făcu un ciocănel: «Sabia are putere cît una mare. Opincile îți vor ajunge la drum. Cu ciocănelul, dacă vei lovi în muntele acela blestemat, el se va deschide». Sprinteoara mulțumi Uriașului și o porni la drum. Și merse, și merse multă vreme pînă cînd simți că o dor picioarele și că o strîng opincile de fier. Le descălță și încălță altă pereche. Oboseala îi trecu pe loc și prinse din nou putere. Cît o fi mers nimeni n-ar putea spune, dar fata schimbă în cale șase perechi de opinci și de frățiorul ei tot nu putu da. Cînd încălță cea de-a șaptea pereche, într-o clipită ajunsese la poalele muntelui păzit de lupoaica cea cu dinții de oțel și ochii neînchiși. Ce să facă Sprinteoara? Nu era glumă să te iei la luptă cu asemenea lighioană. De aceea, fata se urcă într-un copac și așteptă să vină noaptea, doar, doar, va adormi lupoaica. Dar lupoaica nici vorbă să închidă ochii. Mihnită, fata își aduse aminte de puful pasărei cu penele de argint. Îl puse în palmă. Pasărea cu penele de argint se arătă pe dată. Și după ce schimbă câteva vorbe, pasărea cu penele de argint bătu din aripi și într-o

clipă veniră atâtea păsări încît nu mai încăpeau în copaci. Pasărea cu penele de argint mai bătu o dată din aripi, păsările zburară și se întoarseră apoi fiecare cu cîte o ramură uscată în cioc. Cît ai clipi, aruncară povara jos, în jurul lupoaicei, făcînd un țarc de crengi mare și înalt. Lupoaica sări speriată din culcuș încercînd să rupă crengile cu dinții. Dar cît te-ai șterge la ochi, sosiră alte păsări cu tăciuni aprinși în cioc. Îi lăsară peste vreascuri. Vreascurile se aprinseră de jur împrejur, și toate păsările începură să facă vînt cu aripile. Lupoaica fu învăluită de flăcări și pieri. Sprinteoaara se apropie de munte și-l atinse cu ciocănelul. În munte se deschise o poartă și fata prinse a urca pe scări minunate, de marmură albăstrie. Și tot mergînd, prin locuri fermecate, iată că se pomeni într-o peșteră mare, cu pereții și bolțile de cleștar. În mijlocul peșterii era o gură de fîntînă și parcă auzi așa ca un hure în adînc. Inima i se făcu cît un purice. I se păru că aude pași din ce în ce mai apropiați. Fata strigă:

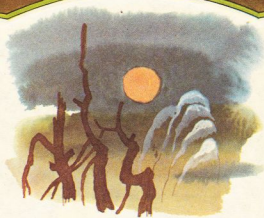
— Hei care ești acolo? Abia spuse cel din urmă cuvînt și în gura fîntînii văzu ieșind o mogildeață cu un sac în spate.

— Mugurel!

— Sprinteoaara, surioara mea, cum de ai putut veni pînă aici?

Sprinteoaara își îmbrățișă fratele. Mugurel era slab, gălbejit și zdrențuros. «De cînd m-a furat Zina Hapsîna, cobor, în fiecare zi, prin fîntîna asta și caut nestemate. Trebuie să umplu șapte odăi, dar pînă acum n-am

umplut decît un ungher, căci pietrele scumpe se găsesc greu. Întoarce-te mai bine acasă, surioara mea. Dacă te va găsi aici Zîna Hapsîna va fi rău de tine și de mine, întoarce-te acasă.

— Nici nu mă gîndesc, hai repede, vino după mine, spuse Sprinteoara. Mugurel lăsă sacul jos, alese din el o piatră scumpă, o puse în buzunar și zise: «Are putere asupra întunericului. E o piatră rară.» Cei doi copii porniră. Dar drumul pe care venise fata se ascunsese. Începură să sară peste bolovani colțuroși, peste adîncurile care li se deschideau în cale. Bolțile se prăbușeau, peșterile se ferecau, întunericul îi împresură dintr-o dată. Mugurel scoase piatra fermecată. Zăriră o crăpătură în munte. Sprinteoara atinse locul acela cu ciocănelul de fier și în fața lor se deschise o ușă. Cei doi copii ieșiră la lumina zilei. Dar abia făcură cîțiva pași că Zîna Hapsîna, zărimdu-i din vîrfurile Muntelui Negru, rupse cu ghiarele o bucată de stîncă și o aruncă înaintea lor. Din bucata de stîncă crescuseră numai decît un munte înalt pînă la cer. Sprinteoara își încălță repede opincile de fier, îl luă pe Mugurel în brațe și cît ai bate din palme trecură peste munte. Zîna Hapsîna trimise, după ei, Vîntul de Miază-Noapte. Vîntul porni vîjiind. Îi ridică pe cei doi copii pînă la nori și-i luă fetele opincile fermecate, dar sabia nu i-o putu smulge din mină. În-

furiat, vîntul îi aruncă pe Muntele Secetei. Au stat acolo, sus, ce au stat și iată că de la o vreme începu să-i chinuie foamea și setea. Cînd nu mai știau ce să facă, de foame și de sete, Sprinteora zări într-o văgăună un trunchi uscat de copac. Fata scoase nuielușa de alun din sîn și atinse trunchiul acela. Trunchiul pe dată înverzi și legă rod. Poamele lui erau nemaipomenit de gustoase. Cei doi copii își potoliră foamea, setea, și se așezară la umbră sub copac. Copacul creștea, creștea din ce în ce mai mare, acoperindu-i cu frunzișul lui răcoros. Și cum se gîndeau ei ce-ar putea face să coboare de pe munte, din copac căzu o crenguță. Sprinteora atinse crenguța cu nuielușa de alun și pe dată crenguța dădu rădăcini și începu să crească sub ochii lor. Atunci Sprinteora și Mugurel prinseră să rupă multe crenguțe din copac, să le atingă cu nuielușa de alun și să le arunce pe munte. Ținîndu-se de tulpinele copacilor, cei doi copii începură să coboare. Coborișul era greu. De la tulpină, la tulpină, de pe o rădăcină pe altă rădăcină și cu băgare de seamă ajunseră pînă aproape de poalele muntelui. Dar cînd să pună piciorul pe pămînt văzură în fața lor o prăpastie adîncă, peste care nu trecea nici o rădăcină, peste care nici un cerb nu s-ar fi încumetat să sară. Și cum sta Sprinteora și se gîndea ce să facă, își aduse aminte de fulgul păsării cu penele de argint. Dar cînd să-l pună

în palmă, îl scăpă și fulgul pluti ce pluti apoi căzu în adâncul prăpastiei. De nicăieri nu se arătă nimeni. Și deodată fata auzi un glas:

— Sprinteoară, Sprinteoară, numai eu te pot ajuta, nuielușa de alun, dar asta e pentru cea din urmă dată. Ascultă ce trebuie să faci... Sprinteoara luă nuielușa, o înfipse în munte și pe dată începu să crească, peste prăpastie, un pod împletit din ramuri verzi. Și ramurile erau atât de dese și podul atât de mare încît nici nu se vedea prăpastia. Cei doi copii porniră repede pe pod, dar Hapsîna, uitîndu-se spre Muntele Secetei și văzîndu-l verde, împădurit, porni ca o vijelie. Mugurel și Sprinteoara tocmai coborau pe o potecă într-o vale minunată, cînd le ieși în cale zgrip-turoaica. Sprinteoara se dădu un pas înapoi și scoase sabia dăruită de Faur. Hapsîna își lungi mîinile să apuce sabia. Sprinteoara i le reteză dintr-o dată. Mîinile se ridicară de jos și se lipiră la loc de trupul Hapsînei. Fata se înspăimîntă, pentru o clipă. Dar prinse curaj cînd își aminti de vorbele Urișului.

Zîna Hapsîna se prefăcea cînd în corb, cînd în șarpe, cînd se înălța ca o trestie pînă la nori, cînd se lătea, ca o broască, la pămînt. Sprinteoara însă nu o slăbea o clipă, o lovea întruna cu sabia. Simțînd Hapsîna puterea săbiei, voi să fugă să-și cheme ajutoarele. Sprinteoara nu-i dădu răgaz căci venindu-i bine îi reteză dintr-o dată capul. Zgrip-turoaica se prăbuși. Din trupul ei ieși un fum vinăt, înecăcios, care se

risipi în vînt... Și în acel moment se auzi o zguduitură de se cutremurără văzduhurile. Muntele Negru se scufundă în pămînt și în locul lui apăru o baltă cu apă gălbuie.

Sprinteoaara îl apucă pe Mugurel de mină și bucuroși porniră spre casă.

